

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 8 (2)

IZDAN 1 JANUARA 1937

PATENTNI SPIS BR. 12783

Rosenthal Wilhelm, Zug, Švajcarska.

Nepromočni odn. izolirajući materijal od celuloze za prekrivanje podova i izradu drugih predmeta.

Dopunski patent uz osnovni patent broj 12406.

Prijava od 20 decembra 1935.

Važi od 1 maja 1936.

Traženo pravo prvenstva od 19 marta 1935 (Švajcarska).

Najduže vreme trajanja do 30 juna 1950.

Patent br. 12406 odnosi se na nepromočni odn. izolirajući materijal od celuloze za prekrivanje podova i izradu drugih predmeta, čije se obeležje sastoji u tome, što je taj materijal sačinjen od prvobitno dobijene, još dalje mašinski neobrađene celuloze, eventualno na poznat način prevlađane u obliku trakova ili ploča, preimućstveno od drvene celuloze, koja je pored ostalog i hladnim putem pomešana, ili impregnirana ili premazana sa katranom, asfaltom, katranastim, uljastim, smolastim ili firnajzastim materijama ili lakovima, životinjskim ili biljnim lepkovima. Upotrebljene ploče od celuloze treba da budu snabdevene rebrima i to preimućstveno uporednim rebrima.

Ovaj se pronalazak odnosi na usavršavanje i poboljšanje materijala prema patentu br. 12406 a to se poboljšanje odnosi s jedne strane na upotrebljene materije za dodavanje, a s druge strane takođe na aparaturu podesnu za izradu tog materijala. Ustanovljeno je da se osim materija za tretiranje odn. impregniranje, navedenih u osnovnom patentu, mogu sa preimućstvom upotrebiti na pr. smolasti kondenzacioni proizvodi. Isto tako se mogu upotrebiti međusobne mešavine materija pomenutih u osnovnom patentu a i njihove mešavine sa smolastim konden-

zacionim proizvodima. Tretiranje se može izvesti koliko toplim putem, toliko hladnim putem. Tretiranje se može sastojati u impregniranju umakanjem u sredstva za impregniranje, ili u poprskavanju tim sredstvima, ili u svaljanju odn. premazivanju takvih materija, pri čemu se tretiraju bilo trakovi, bilo delovi trakova. Trakovi ili ploče pri njihovoj proizvodnji prema ovom pronalasku dobijaju osim uzdužnog porebljavanja još i poprečno porebljavanje. Ovi proizvodi mogu osim toga još da se oboje na površini ili da se promoće pigmentima.

Dosada su pramenovi celuloze tiskani na pr. na tako zvanim mašinama za stiskanje u široke trakove iz kojih je voda delom cedena pomoću više spregova valjaka, koji leže jedan za drugim a koji mogu da budu eventualno radialno užljebljeni pri čemu može trak od celuloze da dobije uzdužno rebra. Ostatak vlage uklanja se sprovođenjem traka celuloze kroz izvestan broj zagrevanih valjaka. Pri kraju sušenja kida se trak celuloze na površini zbog oštrog presavijanja pri sprovođenju kroz vodiljne valjke.

Pri daljem obrađivanju traka celuloze, na pr. u fabrikaciji hartije gde se on opet kida, sve jedno je da li je materijal gladak ili isprekidan; međutim pri nepo-

srednoj upotrebi za predmete mora površina traka da ostane nepovredena i u upotrebi. To se postiže prema ovom pronalasku time, što se još vlažan trak celuloze snabdeva poprečnim rebrima, koje proizvode spregovi valjaka od kojih je svaki valjak snabdeven rebrima, koja leže gusto jedno do drugo a koji se protežu u pravcu ose valjka.

U mašinama za stiskanje za proizvodnju traka celuloze već se upotrebljavaju spregovi valjaka sa prilično velikim rebrima, koja se protežu u pravcu ose valjka, ali koja rebra pri obrtanju valjaka dolaze uvek naspram međuprostora između rebra drugog valjka. Ovi valjci, koji su shodno postavljeni u grupi zagrevanih valjaka, treba razvlačenjem vlakana da razlabave polu-suve trakove pa da ih time učine podesnim za dalje obradivanje u fabricaciji hartije.

Medutim uredenje prema ovom pronalasku, svojim malim rebrima, koja za vreme obrtanja valjaka stoje uvek naspram rebra drugog protivnog valjka, prouzrokuje stiskanje još mokrog traka celuloze bez razvlačenja vlakana pa je postavljeno neposredno iza valjaka za istiskivanje vode i ispred valjaka za sušenje.

Nacrtežu je pretstavljeno na sl. 1 šematski umetanje uredenja prema ovom pronalasku u poznatoj mašini za stiskanje.

Sl. 2 je delimični poprečni presek valjaka, a

Sl. 3 je izgled primera porebljivanja jednog dela traka celuloze.

Celuloza koja se u obliku pramenova polaže na prenosni trak 1 (sl. 1) dolazi do sprega 2 valjaka tu se istiska u trak 3 kome spregovi 4 valjaka daju uzdužno porebljivanje. Odatle se još jako vlažni trak sprovodi kroz vodiljne valjke 5 do valjaka 6 koji su snabdeveni malim rebrima, koja leže gusto jedno do drugog i koja se protežu u pravcu ose valjka. Potom se trak od celuloze sprovodi kroz vodiljne valjke 7 pa oko zagrevanih valjaka 8 i pri tome se suše.

Osim toga predviđene su naprave, koje dozvoljavaju nanošenje sredstva za impregniranje bilo umakanjem, prskanjem, mazanjem, svaljenjem ili na sličan način.

Valjci 6 su na poznati način, na pr. pomoću zupčanika koji zahvataju jedan u drugi, međusobno spojeni nepopustljivom kinematskom vezom. Pri njihovom obrtanju svako rebro jednog valjka dolazi naspram rebra drugog valjka tako da žljebovi porebljanja, koji su proizvedeni na obema stranama traka, uvek leže jedan

naspram drugog (sl. 2). Takvim se porebljavanjem jako stiska celuloza tako da se znatno pojačaju čvrstoća i žilavost traka. Pored ovog još i okolnost, što rebra obrazovana između tih žljebova deluju kao šarke oko kojih se trak ili ploča mogu savijati, te sprečavaju obrazovanje pukotina na površini materijala.

Ova savitljivost ostaje očuvana i kod potpuno osušenih ploča, koje su impregnirane ili premazane napred pomenutim sredstvima. Pri tome je dovoljna čak samo mala količina sredstva za impregniranje pa da se dobije odlična nepromočnost ploče od celuloze, koje posle impregniranja imaju istu savitljivost ali veću otpornost protiv mehaničkih uticaja, što na pr. kod lepenke nije slučaj.

Prema sl. 3 ima površina ploča crtež neke tkanine. Po sebi se razume da se porebljavanje može izvesti samo na jednoj strani traka.

Dopunskim talasanjem može se u jednom pravcu pojačati savitljivost a u upravnom pravcu pojačati krutost ploča.

Nepromočni materijal prema ovom pronalasku je zbog otpadanja daljeg mašinskog obradivanja i zbog eventualno manje količine potrebnog sredstva za impregniranje znatno jeftinije od dosada proizvedenih materijala od celuloze, ali ima ipak od njih veću savitljivost, čvrstoću, žilavost i otpornost protiv pritiska i udaraca pa se može zbog toga upotrebiti za veliki broj predmeta čak i za stolice.

Može se upotrebiti svaka podesna celuloza ali naročito drvena celuloza.

Produkti proizvedeni prema ovom pronalasku mogu se upotrebiti za najrazličitije tehničke svrhe, na pr. kao prekrivači za podove ili zidove, za građevinske svrhe kao izolacioni i nepromočni materijal, za izradu predmeta za pakovanje razne vrste i slično.

Patentni zahtevi:

1) Postupak za izradu nepromočivog odn. izolirajućeg materijala od celuloze prema patentu br. 12406 naznačen time, što se neobrađena celuloza shodno prevladavajuća u obliku ploča snabdeva uzdužnim i poprečnim rebrima pa se tretira sredstvima za impregniranje, koja je prave nepromoćnom ili izolacionom, ili sredstvima cbeju vrsta kao katranom, destilatima katranovog ulja, asfaltom, katranastim, uljastim, smolastim ili firnajzastim materijama, lakovima, životinjskim ili biljnim lepkom, smolastim kondenzacionim proizvo-

dima i sličnim, ili mešavinama tih materija.

2) Postupak prema zahtevu 1, naznačen time, što se tretiranje sastoji u impregniranju umakanjem u sredstva za impregniranje ili poprskavanjem tog sredstva, ili sypaljanjem odn. premazivanjem mase za tretiranje pri čemu se tretiraju bilo trakovi, bilo delovi trakova.

3) Postupak prema zahtevu 1 i 2, naznačen time, što se proizvodi na površini bojadišu ili se natapaju pigmentima.

4) Nepromočni odn. izolirajući materijal od celuloze kao prekrivač za podove ili zidove, za građevinske svrhe, kao izolacioni i nepromočni materijal, za izradu predmeta za pakovanje razne vrste i za druge tehničke svrhe, naznačen time, što se sastoji od prvobitno dobijene, mašinski dalje još neobrađene celuloze, valjane u obliku ploča, koja je pored uzdužnog porebljavanja snabdevena još sitnim popre-

čnim porebljavanjem pa je tretirana sredstvima za impregniranje koja je prave nepromočnom odn. izolacionom ili sredstvima obeju vrsta te je eventualno i obojena.

5) Uredenje za proizvodnju materijala prema zahtevu 4, sa radialno porebranim valjcima za stiskanje i sa zagrevanim valjcima pa i sa aksijalno porebranim valjcima i sa napravom za nanošenje materija za impregnisanje, naznačeno time, što su valjci, koji su snabdeveni mnogim malim rebrima, koja se protežu u pravcu ose valjaka, postavljeni kao spregovi valjaka neposredno iza valjaka, koja stiskaju mokru celulozu shodno na mestu na kom je trak od celuloze još dovoljno vlažan, pri čemu rebra međusobno spojenih valjaka uvek dolaze jedno naspram drugog pri obrtanju valjaka.

Fig. 1

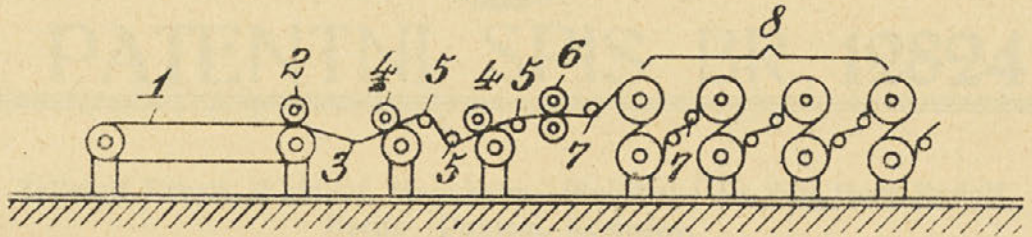

Fig. 2

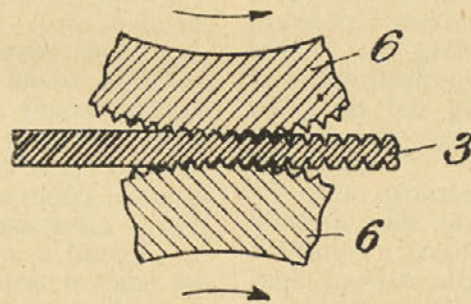

Fig. 3

